

Vetoomus

Frédéric Bastiat

Versio
08.09.2009

(käsikirjoituksen kirjoitusvirheistä ja muista epäselvyyksistä
voit vinkata osoitteeseen info@taloudenperusteet.com)

Julkaistu ensimmäisen kerran vuonna 1850
Copyright © 2008-2009 Petri Kajander (käännös)

Vetoamus

kynttilöiden, vahalamppujen, lyhtyjen, kynttilänjalkojen, katulamppujen, kynttiläsaksien ja sammuttimien valmistajilta sekä öljyn, talin, pihkan, alkoholin ja yleensä kaiken valaistukseen liittyvän tuottajilta.

Kunnioitetuille edustajainhuoneen jäsenille

Herrat:

Olette oikeilla jäljillä. Hylkääte abstraktit teoriat ja piittaatte hyvin vähän vauraudesta ja edullisista hinnoista. Päähuolenne on tuottajien etu. Haluatte suojella heitä ulkomaiselta kilpailulta ja pitää *kotimarkkinat kotimaisella teollisuudella*.

Tarjoamme teille erinomaista mahdollisuutta soveltaen teidän – miksi kutsuisimmekaan sitä? Teoriaksenne? Ei, mikään ei ole harhaanjohtavampaa kuin teoria. Oppinne? Järjestelmänne? Periaatteenne? Mutta tunnette vastenmielisyyttä oppeihin, kammoatte järjestelmiä ja kiellätte minkään talouspolitiittisen periaatteen olemassaolon. Sen vuoksi kutsumme sitä käytännöksenne – käytännöksenne ilman teoriaa ja ilman periaatteita.

Kärsimme kestävästä ulkomaisesta kilpailusta kilpailijan taholta, joka ilmeisesti toimii valon tuotannossa meihin nähden ylivoimaisissa olosuhteissa. Hän *täyttää kotimarkkinat* uskomattoman halvoilla hinnoillaan. Heti hänen ilmaannuttuaan oma myyntimme pysähtyy. Kaikki kuluttajat kääntyvät hänen puoleensa jättäen osan kotimaista teollisuutta täyteen lamaannukseen lukemattomine seurauksineen. Tämä kilpailija, joka ei ole vähäisempi kuin aurinko, haastaa meidät säälimättömästi kamppailuun, ja uskomme petollisen Albionin lietsoneen hänet meitä vastaan (hyvää politiikkaa näinä päivinä) erityisesti, koska hän suo tuota kopeaa saarta kohtaan kunnioitusta, jota hän ei osoita meille.¹

¹ Tässä viitataan Britannian maineeseen sumuisena maana.

Frédéric Bastiat – Vetoamus

Jos sallitte, pyydämme teitä säätämään lain joka vaatii sulkemaan kaikki ikkunat, ovet, kattoikkunat, vinokattojen pystyikkunat, sisä- ja ulkoluukut, verhot, pimennysverhot, pyöröikkunat ja säleiköt. Lyhyesti, kaikki aukot, reiät, raot ja halkeamat, joiden kautta aurinko on päässyt taloihin aiheuttaen haittaa meille, ansiokkaille tavarantuottajille, jotka ylpeinä ylläpidämme maatamme – maata, joka pettämättä kiitollisuuttaan ei voi hylätä meitä näin epätasa-arvoisen taistelun keskellä.

Luotamme siihen, arvoisat edustajat, että otatte pyyntömme vakavasti, ettekä hylkää sitä ainakaan ennen kuin olette kuulleet esittämämme perustelut.

Ensinnäkin: jos suljette pois kaiken mahdollisen luonnonvalon ja luotte kysynnän keinotekoiselle valolle, mikä osa ranskalaisesta teollisuudesta ei tästä lopulta vilkastuisi?

Jos Ranska kuluttaa enemmän talia, täytyy olla lisää karjaa ja lampaita. Tämän seurauksena saamme todistaa kasvua peltojen, lihan, villan, nahan ja erityisesti lannan määrässä, joka on kaiken maataloudellisen vaurauden perusta.

Jos Ranska kuluttaa enemmän öljyä, tulemme todistamaan kasvua unikon, oliivin ja rapsin viljelyssä. Nämä runsaat mutta maata köyhdyttävät kasvit tulevat oikeaan aikaan, jotta voimme ottaa käyttöön lisääntyneen lannoitteen, jonka lisäkarjan kasvattaminen suo maallemme.

Nummemme tulevat peittymään pihkaisilla puilla. Lukuisat mehiläisparvet tulevat keräämään vuoriltamme tuoksuvia aarteita, jotka nykyään tuhlaavat hajuasteensa kuten kukat, joista ne ovat lähtöisin. Näin ei ole olemassa yhtään maatalouden osa-aluetta, joka ei kokisi suurta kasvua.

Sama koskee kuljetusta. Tuhannet alukset lähtevät valaanpyyntiin, ja lyhyessä ajassa meillä on laivasto, joka kykenee ylläpitämään Ranskan kunniaa ja ilahduttamaan isänmaallisia pyrkimyksiä vetoomuksenne allekirjoittaneissa kynttilänvalmistajissa ja muissa tuottajissa.

Mutta mitä voidaan sanoa *Pariisin erityistuotteista*? Tästä lähtien tulette näkemään

kultauksia, pronssia ja kristalleja kynttilänjaloissa, lamputissa ja kruunuissa, jotka loistavat valoaan tilavissa esittelyhuoneissa, joihin verrattuna nykyisiä voidaan pitää pelkkinä hevostalleina.

Ei tule olemaan pihkankerääjää hiekkadyynien korkeuksissa tai hiilikaivoksen työntekijää syvyyksissä, joka ei nauttisi korkeammasta palkasta ja lisääntyneestä vauraudesta.

Hyvät herrat, jo pienellä tutkiskelulla tulette vakuuttumaan, ettei yhdenkään ranskalaisen olosuhteet rikkaasta kaivoksenomistajista kaikkein vaatimattomimpaan tulitikkujen myyjään voi olla paranematta, jos vetoomuksemme on menestyksenkäs.

Herrat, tunnemme vastalauseenne: olette poimineet ne kaikki ummehtuneista vapaiden markkinoiden puolustajien teoksista. Haastamme teidät lausumaan sanankin meitä vastaan ilman, ettei se kimpoa takaisin teitä ja koko politiikkaanne vastaan.

Kerrotteko meille, että jos saamme pyytämämme suojelun, niin Ranska tulee häviämään, koska kuluttajien täytyy kantaa tappiot?

Meidän vastauksemme on valmiina:

Teillä ei ole enää oikeutta vedota kuluttajan etuihin. Olette uhranneet hänet aina, kun olette huomanneet hänen etujensa olevan ristiriidassa tuottajan etujen kanssa. Olette tehneet näin pyrkiäksenne *edistämään teollisuutta ja lisäämään työllisyyttä*. Samasta syystä teidän tulisi tehdä se tälläkin kertaa.

Te olette toden totta ennakoineet tämän vastaväitteen. Kun teille kerrotaan, että kuluttaja hyötyy vapaasta raudan, hiilen, viljan ja tekstiilien tuonnista, vastaatte: ”Kyllä, mutta tuottaja hyötyy niiden kieltämisestä.” Olkoon näin! Jos kuluttaja hyötyy vapaasta luonnonvalosta, keinotekoisesta valon tuottajille on yhtä hyödyllistä kieltää se.

Mutta voitte edelleen sanoa tuottajan ja kuluttajan olevan sama henkilö. Jos valmistaja hyötyy suojelusta, hän tekee myös maanviljelijästä hyötyjän. Käänteisesti jos maanviljelijä hyötyy, se avaa markkinoita valmistetuille tuotteille. Erittäin hyvä!

Jos myönnätte meille monopolin päivävalaistuksen valmistamiseen, tulemme ensimmäiseksi ostamaan suuria määriä talia, puuhiiltä, öljyä, pihkaa, vahaa, alkoholia – hopean, raudan, pronssin ja kristallin lisäksi. Ja meidän sekä lukuisien toimittajiemme tultua rikkaiksi kulutamme merkittävästi levittäen vaurautta muille kotimaisen tuotannon osa-alueille.

Sanotteko auringonvalon olevan ilmainen lahja Luonnolta, ja että sen hylkääminen olisi vaurauden hylkäämistä sen hankkimisen verukkeella?

Mutta jos otatte tämän kannan, vahingoitatte merkittävästi omaa politiikkaanne. Muistakaa, että tähän asti olette aina hylkineet ulkomaisia tuotteita, *koska ja siinä suhteessa kuin* ne lähestyvät ilmaisia lahjoja. Teillä on vain *puoliksi* yhtä hyvä syy myöntyä muiden monopolistien vaatimuksiin kuin teillä on hyväksyä vetoomuksemme, joka on *täysin* linjassa vakiintuneen politiikkaanne kanssa. Vaatimuksemme hylkääminen nimenomaan sen muita *parempien perusteiden* takia tarkoittaisi yhtälön ”+ x + = -” hyväksymistä. Toisin sanoen se olisi *järjettömyyden* kasaamista *järjettömyyden* päälle.

Luonto ja ihmisen työpanos tekevät yhteistyötä vaihtelevissa olosuhteissa riippuen maasta ja ilmastosta hyödykkeiden valmistuksessa. Luonnon tekemä osuus on aina ilmainen. Arvo koostuu ihmisen tekemästä osuudesta, ja siitä maksetaan.

Jos lissabonilainen appelsiini myydään puolella hintaa pariisilaiseen appelsiiniin verrattuna, se aiheutuu luonnollisesta ja näin ollen ilmaisesta auringon lämmöstä. Sen sijaan keinotekoinen lämpö, jota on kalliimpaa tuottaa, nostaa jälkimmäisen markkinahintaa.

Näin appelsiinin tullessa meille Portugalista voimme pitää sitä puoliksi ilmaisena. Toisin sanoen se saapuu meille *puoleen hintaan* pariisilaiseen verrattuna.

Juuri tältä *puoli-ilmaiselta* (anteeksi tämä sana) osalta tulisi kieltää pääsy markkinoille. Kysytte: ”Kuinka kotimainen työvoima pystyy kilpailemaan ulkomaisen kanssa, kun ensimmäisen täytyy tehdä kaikki työ ja jälkimmäiselle riittää vain puolet auringon tehdessä loput?” Mutta jos tosiasia, että tuote on *puoliksi*

ilmainen saa teidät sulkemaan sen pois markkinoilta, kuinka sen *täysi* ilmaisuus voi kannustaa teitä sen sallimiseen? Joko ette ole johdonmukaisia tai teidän täytyy sulkea pois vielä vahvemmin perustein ja kaksinkertaisella tarmolla täysin ilmainen, jos kerran kiellätte puoli-ilmaisen kotimaista teollisuutta vahingoittavana.

Otetaan toinen esimerkki: kun tuotteita kuten hiiltä, rautaa, viljaa tai tekstiilejä lähetetään meille ulkomailta ja voimme hankkia ne vähemmällä työllä kuin jos tekisimme ne itse, tämä erotus on meille annettu *ilmainen lahja*. Tämän lahjan suuruus on suhteessa erotuksen suuruuteen. Se on neljännes, puolet tai kolme neljäsosaa tuotteen arvosta, jos ulkomaalainen pyytää meiltä ainoastaan kolme neljäsosaa, puolet tai neljänneksen tuotteen hinnasta. Se on yhtä täydellinen ja kokonainen kuin se vain voi olla silloin kun lahjoittaja (kuten aurinko meitä valaistessaan) ei pyydä mitään vastineeksi. Muodollinen kysymyksemme on seuraava: ”Tahdotteko maallenne hyödyn ilmaisesta kulutuksesta vai rasittavan tuotannon väitetyt hyödyt?” Tehkää päätöksenne, mutta olkaa loogisia. Niin kauan kuin ette hyväksy (niin kuin teette) hiiltä, rautaa ja ulkomaisia tekstiilejä *siinä suhteessa* kuin niiden hinta lähestyy *nollaa*, mikä epäjohdonmukaisuus olisikaan hyväksyä auringon valo, jonka hinta on nolla kaiken päivää!